

P.J. CARTON

Dit is een verdwenen stukje Dorst, begin jaren twintig. Bij nader onderzoek blijkt echter dat er nog wel iets van terug te vinden is want in de Baarschotsestraat staan voor huisnummer 105 nog steeds de drie lindebomen die het huis van Carton wat schaduw gaven.

Afgebeeld is de "Winkel van Carton". Piet Carton was tot 1898 in Dorst veldwachter, nadat hij werd ontslagen begon zijn vrouw een kruidenierswinkel aan de Meelbergstraat, nu Baarschotsestraat.

Het valt meteen op dat in die tijd de Spoorstaat, toen nog een zandweg, aan de rechterkant nog helemaal onbebouwd is. Men kan tot aan de spoorlijn kijken!

De winkel op de foto was voor die jaren heel groot en men kon er voor van alles en nog wat terecht. Het was eigenlijk al een supermarkt voordat het woord was uitgevonden. Het assortiment en de diensten groeiden sterk zodat het mogelijk was om er kruidenierswaren, brood en zelf uitgegeven prentbriefkaarten van Dorst te kopen, maar ook een rozenkrans of een compleet ameublement waren leverbaar.

Je kon er een maatpak laten maken en je haar laten knippen of je baard laten scheren. Men had ook andere dienstverlening. Iemand die eieren wilde verkopen kon die bij Carton inleveren. Toen het pand werd gesloopt stond er met grote letters boven de ramen: MANUFACTUREN, MEUBELS, KLEERMAKERIJ en KOLONIALE WAREN.

De laatste "Cartonnen", die ik nog gekend heb terwijl ze de winkel dreven, waren To, Frans en Karel.

To zat altijd in haar witte jasschort op hetzelfde plaatsje en moedigde de klanten aan om zelf maar uit de schappen te pakken wat ze nodig hadden want ze was slecht ter been.

Karel hield aan een ongeluk een rugkwaal over en hij liep zo ver achterover dat het een wonder was dat hij op de been bleef.

Frans was de motor van de toneelvereniging "Eendracht maakt Macht", maar hij was ook actief als bestuurslid van de geitenfokvereniging. Hij liep altijd kaarsrecht zelfs toen hij op hoge leeftijd een stok nodig had. In de winter droeg hij nooit een overjas. Dat was een teken van zwakte, zoals hij zelf altijd zei.

Frans was een echte acteur en voerde ook in het dagelijks leven zijn kleine toneelspelletjes op. Als 82-jarige moest hij bij de Boerenleenbank wachten op zijn beurt. Er was nog één stoel vrij maar Frans bleef staan. Daar moest maar iemand op gaan zitten die niet zo goed kon staan als hij en ondanks aandringen van de andere wachtenden bleef Frans staan. Hij was wel taai, want hij werd 93 jaar.

Nadat Frans als laatste overleed, bleef de winkel nog even open maar toen de grote veranderingen in Dorst begonnen werd het pand afgebroken om plaats te maken voor woningbouw.

De "Cartonnen" waren bewogen mensen. Ik weet uit betrouwbare bron dat ze veel goeds gedaan hebben, door de rekening van klanten die geen geld meer hadden en toch moesten leven, maar door te strepen. De drie bomen die zijn blijven staan herinneren ons nog steeds aan deze drie bijzondere Dorstenaren.

Piet Carton had tien kinderen, die ieder hun eigen weg gingen. Zoon Fons en zijn twee jongens waren destijds in de hele omgeving bekend als bouwers van gemetselde fabrieks-schoorstenen. Hoe hoger hoe liever! Heel specialistisch vakwerk, je moest geen hoogtevrees hebben!

Jos van Alphen